

משרד החינוך

מערכת שידורים לאומית

סוגי משפטים

עברית: לשון, הבעה והבנה – חט"ע

שם המורה: מוריה פלינט

פיתוח: ענבל גורן

מה נלמד היום

- סוגי משפטים – חזרה
- הפוגה
- תרגול – שאלות בגרות

סוגי משפטים

על שלושה סוגים העברית עומדת –
על הפשוט, על האיחוי ועל המורכב

Royalty-free [stock photo](#) ID: 1616204512

תפקידים תחביריים במשפט

יסודות המשפט

הגשם יורד.

החידוש –
נשוא
מה נאמר על
הנתון?

הנתון – **נושא**
על מי (או מה)
מדובר
במשפט?

תפקידים תחביריים במשפט

המשלימים

גשם חזק יורד כעת.

משלים פועל -
תיאור (זמן)

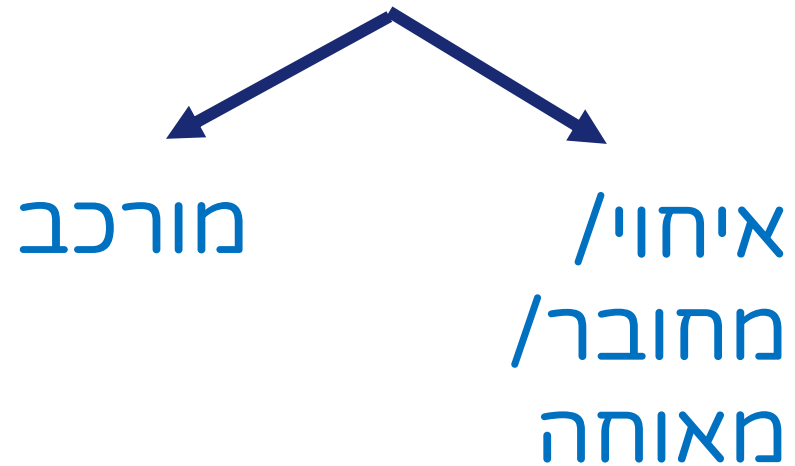

משלים שם -
לואי

סוגי משפטים

משפט שאינו פשוט

יותר מאשר נושא אחד ונשוא אחד

המשפט הפשוט

נושא אחד ונשוא אחד

- גשם חזק יורד כעת.
- הילד נרטב.
- הילד נרטב בגלל הגשם.

משפט איחוי (מאוחה/ מחובר)

משפט איחוי הוא שרשרת של שני משפטים עצמאיים, או יותר, הבאים זה אחר זה ביחס לוגי מסוים כדי לבטא יחידה רעיונית אחת.

← ירד גשם חזק, **לכן** הילד נרטב.

משפט איחוי

משפט פשוט

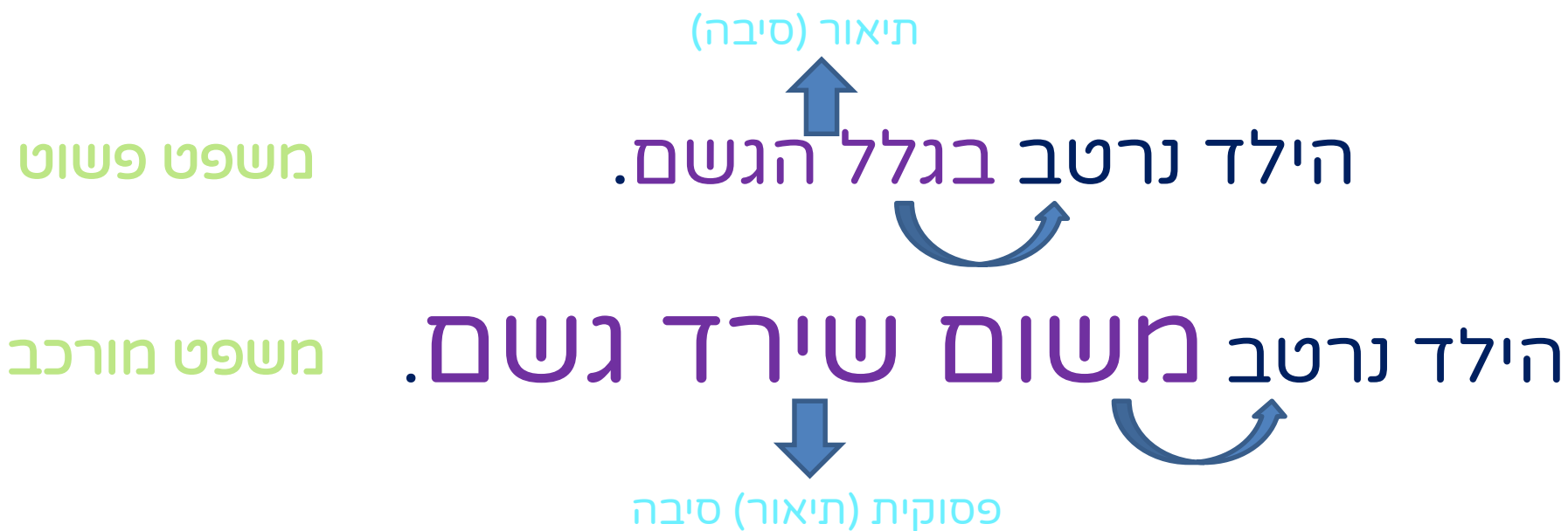
□ ירד גשם חזק.

משפט פשוט

□ הילד נרטב.

משפט מורכב

משפט מורכב הוא משפט שבתוכו יש משפט נוסף (פסוקית) המתפקד כחלק של המשפט.

סוגי המשפטים

משפט פשוט

• הילד **נרטב** בגלל הגשם.

משפט איחוי

• **ירד** גשם חזק, **לכן** ^{איבר א} הילד **נרטב**.
^{איבר ב}

משפט מורכב

• הילד **נרטב** ^{פסוקית} **משום שירד** גשם.

רגע הפוגה

תרגול

מבוסס על בחינות הבגרות במועדים השונים

סיווג משפטים

סיווג משפטים

- לפניך קטע ובו ארבעה משפטים:

1. ב 25 באוגוסט 1835 פורסמה בעיתון ניו-יורקי סדרה של מאמרים "מדעיים" המתארים לכאורה גילויים חדשים על הירח: עטלפים דמויי אדם, שטח מאבני בזלת ועצי ירח . 2. ה"חדשות" מן הירח הוצגו באופן שנועד לשוות להן מיזדה של אמת. 3. בכותרת הוזכר האסטרונם המוכר ג'ון הרשל אף על פי שלא היה לו קשר לפרסום. 4. המאמרים נלקחו כביכול מכתב עת מדעי, והובאו בהם נתונים כמותיים רבים.

➤ משפט 4 יוצא דופן מבחינת סוגו התחבירי .

– ציין את סוגו התחבירי של משפט 4

– ציין את הסוג התחבירי המשותף למשפטים 1-3

סיווג משפטיים

1. ב 25 באוגוסט 1835 **פורסמה** בעיתון ניו-יורקי סדרה של מאמרים "מדעיים" **המתארים** לכאורה גילויים חדשים על הירח: עטלפים דמויי אדם, שטח מאבני בזלת ועצי ירח.
2. ה"חדשות" מן הירח **הוצגו** באופן **שנועד לשוות** להן מידה של אמת.
3. בכותרת **הוזכר** האסטרונום המוכר ג'ון הרשל אף על פי שלא **היה** לו קשר לפרסום.
4. המאמרים **נלקחו** כביכול מכתב עת מדעי, **והובאו** בהם נתונים כמותיים רבים.

סיווג משפטיים

1. ב 25 באוגוסט 1835 **פורסמה** בעיתון ניו-יורקי סדרה של מאמרים "מדעיים" **המתארים** לכאורה גילויים חדשים על הירח: עטלפים דמויי אדם, שטח מאבני בזלת ועצי ירח. **מורכב**
2. ה"חדשות" מן הירח **הוצגו** באופן **שנועד לשוות** להן מידה של אמת. **מורכב**
3. בכותרת **הוזכר** האסטרונום המוכר ג'ון הרשל **אף על פי שלא היה** לו קשר לפרסום. **מורכב**
4. המאמרים **נלקחו** כביכול מכתב עת מדעי, **הובאו** בהם נתונים כמותיים רבים. **איחוי**

הפוגה קלה

סיווג משפטים ותחימה

סיווג משפטים ותחימה

- ציין ליד כל משפט את סוגו התחבירי: פשוט, מורכב, איחוי.
- בכל אחד מן המשפטים 1-3:
 - אם קבעת שהמשפט מורכב, תחם את הפסוקית/ הפסוקיות.
 - אם קבעת שהמשפט הוא משפט איחוי, סמן את מילת הקישור במשפט.
 - ציין את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו.

סיווג משפטים ותחימה

1. בתי ספר מקצועיים הם בתי ספר המתמחים בהקניה של כישורים טכניים הנדרשים בשוק העבודה.
2. בתי הספר המקצועיים מכוונים להשתלבות מיידית בשוק העבודה, ואילו בתי הספר העיוניים מכוונים למסלול של השכלה גבוהה.
3. על פי הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, יש בתעשייה מחסור חמור בהנדסאים, ברתכים במסגרים ובבעלי מקצועות טכניים אחרים.

סיווג משפטים ותחימה

אוגד

בתי ספר מקצועיים הם בתי ספר

פסוקית לוואי (מורכבת)

המתמחים בהקניה של כישורים טכניים

פסוקית לוואי

הנדרשים בשוק העבודה. מורכב

סיווג משפטים ותחימה

איבר א

בתי הספר המקצועיים **מכוונים** להשתלבות מיידית

איבר ב

בשוק העבודה, **ואילו** בתי הספר העיוניים **מכוונים**

לואי

איחוי

למסלול של השכלה גבוהה.

סיווג משפטים ותחימה

על פי הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה,
יש בתעשייה מחסור חמור בהנדסאים, ברתכים
במסגרים ובבעלי מקצועות טכניים אחרים. **פשוט**

קשרים לוגיים והמרות

קשרים לוגיים והמרות

- כתוב את סוג הקשר הלוגי בכל משפט ואת המילה המציינת קשר לוגי זה.

קשרים לוגיים – תזכורת:

ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן,
סיבה ותוצאה, תכלית, ניגוד, ויתור, תנאי

קשרים לוגיים והמרות

- בתי ספר מקצועיים הוקמו כדי להקנות לתלמידים כישורים טכניים הנדרשים בשוק העבודה.
- מומחים טוענים כי הקמת בתי ספר מקצועיים גורמת להסללה של קבוצות אוכלוסייה מסוימות.
- על אף תפיסת העולם השגויה של מתנגדי החינוך המקצועי הם ממשיכים להיאבק בחינוך זה.

קשרים לוגיים והמרות

• בתי ספר מקצועיים הוקמו **כדי** להקנות לתלמידים כישורים טכניים הנדרשים בשוק העבודה.
תכלית

• מומחים טוענים כי הקמת בתי ספר מקצועיים **גורמת** להסללה של קבוצות אוכלוסייה מסוימות.
סיבה ותוצאה

• **על אף** תפיסת העולם השגויה של מתנגדי החינוך המקצועי הם ממשיכים להיאבק בחינוך זה.
ויתור

קשרים לוגיים והמרות

- המר את המשפט שלפניך במשפט מסוג תחבירי אחר שישמור על הקשר הלוגי שבמשפט.

על אף תפיסת העולם השגויה של מתנגדי החינוך

המקצועי הם ממשויכים להיאבק בחינוך זה. פשוט קשר לוגי של ויתור

קשרים לוגיים והמרות

• המרה למשפט איחוי

תפיסת העולם של מתנגדי החינוך המקצועי **שגויה**,
למרות זאת הם **ממשיכים להיאבק** בחינוך זה.

קשרים לוגיים והמרות

• המרה למשפט מורכב

אף על פי שתפיסת העולם של מתנגדי החינוך
המקצועי שגויה, הם ממשיכים להיאבק בחינוך זה.

קשרים לוגיים והמרות

פשוט: על אף תפיסת העולם השגויה של מתנגדי החינוך המקצועי הם ממשיכים

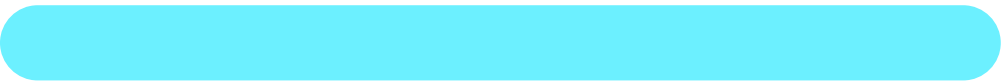
להיאבק בחינוך זה.

איחוי: תפיסת העולם של מתנגדי החינוך המקצועי שגויה, למרות זאת הם ממשיכים

להיאבק בחינוך זה.

מורכב: אף על פי שתפיסת העולם של מתנגדי החינוך המקצועי שגויה, הם ממשיכים

להיאבק בחינוך זה.

קשרים לוגיים והמרות

• מהו הקשר הלוגי המשותף בשני המשפטים?

1. אף על פי שהזיכרון לטווח קצר מתרופף עם הגיל, השיגה קבוצת המבוגרים תוצאות טובות יותר במשחק הזיכרון.
קשר לוגי של ויתור

2. גם אם במידה מסוימת נשללת חירותו של העבד העברי, שלילת החירות היא רק בתחום הכלכלי.

קשרים לוגיים והמרות

- המר את המשפט שלפניך במשפט מסוג תחבירי אחר שישמור על הקשר הלוגי שבמשפט.

אף על פי שהזיכרון לטווח קצר **מתרופף** עם הגיל,

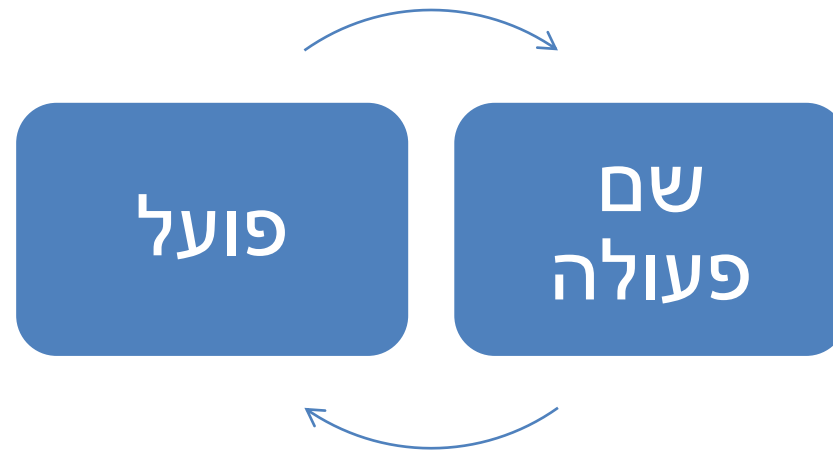
השיגה קבוצת המבוגרים תוצאות טובות יותר

במשחק הזיכרון. מורכב קשר לוגי של ויתור

קשרים לוגיים והמרות

- המרה למשפט פשוט

למרות התרופפות הזיכרון לטווח קצר, השיגה קבוצת המבוגרים תוצאות טובות יותר במשחק הזיכרון.

קשרים לוגיים והמרות

• המרה למשפט איחוי

הזיכרון לטווח קצר **מתרופף** עם הגיל, **למרות**

זאת השיגה קבוצת המבוגרים תוצאות טובות יותר

במשחק הזיכרון.

קשרים לוגיים והמרות

פשוט: אף על פי ש הזיכרון לטווח קצר מתרופף עם הגיל, השיגה קבוצת

המבוגרים תוצאות טובות יותר במשחק הזיכרון.

איחוי: למרות התרופפות הזיכרון לטווח קצר, השיגה קבוצת המבוגרים תוצאות

טובות יותר במשחק הזיכרון.

מורכב: הזיכרון לטווח קצר מתרופף עם הגיל, למרות זאת השיגה קבוצת

המבוגרים תוצאות טובות יותר במשחק הזיכרון.

זיהוי עמדת הכותב

זיהוי עמדת הכותב

• לפניך משפט איחוי ובו שני איברים:

רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם, אולם תחושת

האוטונומיה הזאת אינה אלא אשליה.

קשר לוגי של ויתור במקרה זה. קשר לוגי
רווח נוסף הוא קשר לוגי של סיבה ותוצאה.

○ הקשר הלוגי במשפט זה מאפיין מאמרי טיעון.

○ תחם את האיבר המבטא את עמדת הכותב במשפט.

על פי רוב טענת הכותב תופיע לאחר מילת הקישור דוגמת "אולם",
"למרות זאת", "לכן".

זיהוי עמדת הכותב

רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם,

אולם תחושת האוטונומיה הזאת אינה אלא
אשליה.

עמדת הכותב

זיהוי עמדת הכותב

• לפניך משפט.

- המר את המשפט במשפט פשוט שיבטא את הטענה המרכזית שבו.

עליך להשמיט מילים.

משחקי הפעולה מעולם לא תוכננו להיות אמצעי

לימוד, אך יש בעצם מהותם עקרונות למידה

חשובים.

זיהוי עמדת הכותב

משחקי הפעולה מעולם לא **תוכננו** להיות אמצעי לימוד,

איחוי
קשר לוגי של ויתור

אך יש בעצם מהותם עקרונות למידה חשובים

עמדת הכותב

בעצם מהותם של משחקי הפעולה יש עקרונות למידה חשובים.

תודה על ההקשבה

בהצלחה בתרגול!

